

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

**Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum**

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład
zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie
kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza
Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Racja stanu Rzeczypospolitej Polskiej

Klasa / czas trwania lekcji

IV liceum/V technikum – 2x45 minut

Cel ogólny (główny):

- Poznanie wymiarów polskiej polityki zagranicznej.

Cele operacyjne (szczegółowe). Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *racja stanu*, *polityka zagraniczna*;
- przedstawia geopolityczne położenie Polski;
- przedstawia polską rację stanu;
- wyjaśnia, jakie znaczenie w polityce zagranicznej państwa odgrywa racja stanu;
- wyjaśnia funkcje polityki zagranicznej;
- wymienia środki realizacji polityki zagranicznej;
- wymienia cele polskiej polityki zagranicznej;
- wykazuje transformację celów, instrumentów i treści polskiej polityki zagranicznej od lat 90. XX wieku.

Metody/techniki/formy pracy

Metody kształtujące umiejętność wymiany poglądów: dyskusja panelowa.

Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe, prezentacja multimedialna, internet, komputer, projektor multimedialny

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Wybrani uczniowie (siedmiu) zaprezentują w formie dyskusji panelowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej przygotowane wcześniej aspekty realizacji polskiej polityki zagranicznej;
 1. Geopolityczne położenie Polski. +
 2. Wymiary polskiej racji stanu;
 - podejmowanie działań na rzecz utwierdzenia suwerenności i integralności terytorialnej;
 - zapewnienie bezpieczeństwa państwa (w wymiarze militarnym, energetycznym itp.)
 - utrzymanie narodowej tożsamości;
 - wspieranie rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego państwa;

- umacnianie pozycji międzynarodowej Polski na arenie międzynarodowej, zwłaszcza w Europie (poprzez NATO i UE);
 - utrzymywanie dobrych stosunków z sąsiadami.
3. Funkcje polityki zagranicznej: reprezentacyjno-informacyjna; integracyjno-adaptacyjna; negocjacyjno-organizatorska; koordynacyjna. +
 4. Instrumenty (środki) realizacji polityki zagranicznej: polityczne; prawne; militarne; ekonomiczne; psychospołeczne. +
 5. Cele polskiej polityki zagranicznej:
 - zapewnienie suwerenności i integralności terytorialnej państwa polskiego;
 - oparcie bezpieczeństwa narodowego na euroatlantyckich i europejskich strukturach współpracy;
 - rozwój współpracy regionalnej i subregionalnej;
 - rozbudowa stosunków z wysoko rozwiniętymi krajami Zachodu;
 - regulacja stosunków z wschodnimi sąsiadami;
 - aktywny udział w organizacjach międzynarodowych;
 - działanie na rzecz zachowania dziedzictwa narodowego oraz ochrony środowiska naturalnego;
 - wspieranie działań w uzyskaniu wysokiego rozwoju cywilizacyjnego i gospodarczego;
 - wzrost pozycji państwa na arenie międzynarodowej, osiągnięcie prestiżu.
 6. Charakter transformacji polskiej polityki zagranicznej III RP.
 7. Główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – Strategia Polskiej Polityki Zagranicznej 2017-2021.
- C. Nauczyciel podsumowuje dyskusję i ocenia uczniów zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.

Komentarz metodyczny

W scenariuszu zostały ujęte dodatkowe treści nauczania (zaznaczone znakiem „+”) stanowiące propozycję uzupełnienia wymagań szczegółowych podstawy programowej.

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 2x45 minut.

Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych;
- określania przyczyn i przewidywania skutków wybranych problemów życia społecznego;
- opracowywania i prezentowania informacji o polskiej polityce zagranicznej;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: rzetelność w pozyskiwaniu materiałów źródłowych, wnikliwość rozważania zagadnienia, formułowanie opinii oraz sądów wartościujących.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.